

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Yrkessopplæringsnemnda		21.10.2021
Hovudutval for opplæring og kompetanse		26.10.2021
Fylkesutvalet		09.11.2021
Fylkestinget		15.12.2021

Evaluering av nærskulemodellen etter inntak til skuleåret 2021/22

Forslag til innstilling

Fylkestinget gjer følgande endringar i Lokal forskrift om inntak og formidling i Vestland fylkeskommune:

1. Omgrepet «nærskuleområde» vert endra til «inntaksområde» og den skjematiske fordelinga mellom skulane og inntaksområda vert kalla «inntaksmatrise».
2. Vestland fylkeskommune sin nærskulemodell på vg1 vil ha seks inntaksområde med tilhøyrande inntaksmatrise. Inntaksområda vert: 1) Sunnhordland, 2) Hardanger/Voss og Sogn, 3) Stor-Bergen, 4) Nordhordland og HAFS, 5) Sunnfjord og Sogn, 6) Nordfjord.
3. Utdanningsprogrammet naturbruk blir del av nærskulemodellen, og søkerar med vg1 naturbruk ved ein skule i sitt inntaksområde får nærskulepoeng til den skulen. Søkarar utan vg1 naturbruk i sitt inntaksområde får nærskulepoeng ved söking til alle skulane med naturbruk .
4. Utdanningsprogrammet idrettsfag takast ut av nærskulemodellen. Tilbodet vert då ikkje bunde opp til søkeren sitt inntaksområde, og ungdommane kan söke fritt til den skulen med idrettsfag som har den fordjupinga eller profilen dei ønsker.
5. Rett til oppflytting frå vg1 til vg2 ved same skule i eit studieførebuande utdanningsprogram vert fjerna, og søkerane konkurrerer på karakterpoeng.

Samandrag

Fylkestinget vedtok ei evaluering av nærskulemodellen etter at inntaket til skuleåret 2021/22 var ferdig. Evalueringa skulle legge særleg vekt på konsekvensane i stor-Bergen.

Rune Haugsdal
fylkesdirektør

Bekka Skaasheim
ass. avdelingsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen håndskrivne underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I handsaming av sak PS 107/2020, 29.9.2020, Lokal forskrift om inntak og formidling, vedtok fylkestinget ei evaluering av modellen, jf. vedtakspunkt 4.

3. Nærskulematrisa evaluerast kontinuerleg, og utilsikta, negative konsekvensar skal rettast så fort som mogleg gjennom politisk vedtak.

Hovudutval for opplæring og kompetanse gis fullmakt til å gjere eventuelle justeringar i nærskulematrisa. Justeringar i matrisa skal ivareta dei overordna intensjonane i den nyeinntaksmodellen.

4. Fylkestinget ønskjer ei særleg evaluering av inntaksregion stor-Bergen. Evalueringa må gje ei grundig vurdering av konsekvensane av den nye modellen, særleg for elevar busett i Bergen med lågare karaktersnitt. Om mogleg ønskjer fylkestinget at ei slik utgreiing lagast med bruk av simulerte opptak, og at utgreiinga kan handsamast hausten 2020.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget har avgjerdsmynne

Tilpassingar etter fylkestinget sitt vedtak

Etter at nærskulemodellen med tilhøyrande nærskulematrise vart vedteke i fylkestinget har fylkesdirektøren lagt fram fleire endringar av matrisa, for å forhindre negative konsekvensar for søkerar frå ulike delar av fylket. Til møte i fylkestinget i september 2020 blei dei første justeringane i forhold til innstillinga lagt fram.

Hovudutval for opplæring og kompetanse har seinare handsama justeringar av matrisa i tre møte, 3.11.20, 15.12.20 og 17.2.21. Oversikt over justeringane er vedlegg 1.

Så godt som alle endringsframlegga i høve fylkesdirektøren si første matrise, var knytt til søkerar i grenseområde mellom to nærskuleområda. For mange av søkerane vart nærmeste skule i eit anna område, og justering av nærskulematrisa korrigerte dette.

Fylkesdirektøren si tilråding til nærskuleområde var sendt ut til kommunane for tilbakemeldingar, men ikkje i alle kommunar gav tilbakemelding ved første høve. Konsekvensane av nærskulemodellen vart også tydlegare for kommunane og skulane når rådgjevarane skulle starte arbeidet med å rettleie elevane i 10. klasse.

Fylkesdirektøren var i denne tida i dialog med mange grunnskular for å få på plass best mogelege løysingar.

Bruk av namnet nærskulemodell

Ei av erfaringane fylkesdirektøren har gjort seg i løpet av søknads- og inntaksprosessen er korleis ordet «nærskuleområde» har blitt oppfatta av svært mange av søkerane og deira føresette.

Nærskule vert i stor grad tolka som nærmeste skule.

Kanskje spesielt for søkerane i område 3, stor-Bergen har denne oppfatninga skapt urealistiske forventningar hos mange søkerarar. Med deira tolking av omgrep, har dei søkt tre utdanningsprogram, men berre ved skulen dei har som nærmeste skule.

Det kan vere krevjande å sikre at alle i målgruppa får ei riktig forståing av omlegging av inntaksmodell, konsekvensane det gir og dei faktiske endringane frå tidlegare modell. For å tydeleggjere innhaldet i modellen, vurderer fylkesdirektøren at eit alternativ er å endre omgrepet frå nærskuleområde til inntaksområde, for tydlegare å få fram at søkerane kan få tilbod innafor eit geografisk område, og ikkje nødvendigvis til nærmeste skulen.

Oppsummering av innspel på nærskulemodellen

For å få inn stemmer frå «brukarane» av nærskulemodellen har fylkesdirektøren bede elevråda og rektorane ved dei vidaregåande skulane og rådgjevarane ved ungdomsskulane om å svare på korleis dei har opplevd modellen. Elevråda blei spesielt bedne om å ta med eit representativt utval frå vg1, sidan det er det årstrinnet som er omfatta av inntaksmodellen.

Ei gjennomgåande problemstilling i tilbakemeldingane ser ut til å vere at mange søkerar og rådgjevarar ikkje har forstått at dersom skulane i eit nærskuleområde ikkje har tilbod om eit utdanningsprogram, får søkerane nærskulepoeng til alle skulane i fylket som har utdanningsprogrammet. Denne vesentlege tilpassinga kan ha ført til at ein del ikkje har søkt det dei ønska.

I tillegg er det fleire kommentarar knytt til söking til vg1 idrettsfag, gjennom at profilane ved skulane i fylket er ulike og at det bør difor vere høve til å konkurrere på like vilkår på tvers av nærskuleområda. Dette blir omtala i eige avsnitt.

Oppsummeringar etter svarfristen:

Rådgjevarar i grunnskulen:

		Var det enkelt å informere elevane om nærskulemodellen?	Var det enkelt å informere føresette om nærskulemodellen?	Oppfattar du at nærskulemodellen er til hinder for at elevane får söke på ønska sine?	
Heilt einig	5	14	8	17	
	4	19	21	14	
	3	3	8	6	
	2	3	3	3	
Heilt ueinig	1	4	3	3	
Tal svar		43	43	43	

Tabell 1: Tilbakemelding frå rådgjevarane

Rådgjevarane i grunnskulen svarte på dei tre spørsmåla over, med alternativ frå 1- Heilt ueinig til 5- heilt eining. I tillegg kunne dei legge inn kommentarar til kvart spørsmål. 43 av 129 grunnskular svarte, ein svarprosent på 33,3.

Majoriteten av dei som svarte meiner det var enkelt å informere både elevane og føresette om modellen. På tredje spørsmålet, om dei oppfatta at nærskulemodellen var til hinder for at elevane får söke på ønska sine har 31 svart heilt eining, eller nesten heilt eining. Når fylkesdirektøren samanliknar svara med kommentarane, kan det tyde på at dei har snudd skalaen på hovudet, sidan ingen av kommentarane tyder på at dei meiner modellen har vore til hinder for å söke det ungdommane ønska seg.

Elevråda ved dei vidaregåande skulane:

		Oppfattar elevrådet at nærskulemodellen er til hinder for at elevane får söke på ønska sine?	Oppfattar elevrådet nærskulemodellen som rettferdig?	Oppfattar elevrådet at informasjon om nærskulemodellen har vore tilstrekkeleg?	
Heilt einig	5	3	0	1	
	4	2	2	4	
	3	5	6	0	
	2	2	4	2	
Heilt ueinig	1		0	5	
Tal svar		12	12	12	

Tabell 2: Tilbakemelding frå elevråda

Elevråda kunne svare på dei tre spørsmåla over, med alternativ frå 1- Heilt ueinig til 5- heilt eining. I tillegg kunne dei legge inn kommentarar til kvart spørsmål. 12 av 45 elevråd svarte innan fristen, ein svarprosent på 27.

Nokre av uttalene viser at modellen ikkje er tydeleg for alle, der ein skule melder at ingen av tillitsvalde ved ein skule i stor-Bergen hadde fått informasjon om nærskulemodellen frå rådgjevarane ved sine skular.

Rektorane ved dei vidaregåande skulane:

	Nærskulemodellen gir skulen eit godt rekrutteringsgrunnlag	Nærskulemodellen har gjort det vanskelegare å rekruttere til eit eller fleire opplæringstilbod
Heilt einig	5	9
	4	8
	3	6
	2	3
Heilt ueinig	1	2
Tal svar		28
		28

Tabell 3: Tilbakemelding frå rektorane

Rektorane vart bedne om å svare på dei to spørsmåla over, og i tillegg bad fylkesdirektøren om alternative inndelingar for å møte det nasjonale kravet om maksimalt seks inntaksområde. Til det siste kom det få framlegg. 28 av 45 skular har svart, ein svarprosent på 62.

17 av 28 er heilt eller nesten heilt eining i at nærskulemodellen gir skulen eit godt rekrutteringsgrunnlag, men det er også 7 av 28 som meiner at modellen har gjort det vanskeleg å rekruttere til eit eller fleire utdanningsprogram.

Problemstillingane som er nemnt er :

- Skular som tradisjonelt har hatt mange elevar som må flytte på hybel uansett, har mista desse.
- Skular som har vore avhengig av enkeltsøkarar frå andre deler av fylket, har mista desse.
- Feilinformasjon, som nemnt innleiingsvis, har ført til at nokre utdanningsprogram har hatt vesentleg svakare søker.
- Nærskulepoeng til anna nærskuleområde i grenseområda bør gå likt begge vegar.

Endringar av utdanningstilbod i nærskuleprinsippet

I vedtaket fylkestinget fatta om nærskuleprinsippet vart nokre utdanningsprogram og spesielle tilbod teke ut av nærskuleprinsippet

Naturbruk

Årsaka til at søkerane frå alle delane av fylket fekk same nærskulepoeng til naturbruk var at det er stor forskjell i vektlegging av læreplanmål og gjennomføring av YFF mellom skular med «grøn og blå profil».

Erfaringane frå inntaket er at det ikkje var behov for dette unntaket. Søkerane til skular med «blå profil» var heimehøyrande i nærskuleområda som hadde skular med blå profil.

Fylkesdirektøren rår difor til at søker til utdanningsprogrammet naturbruk følgjer same grensene for nærskuleområda som dei andre utdanningsprogramma.

Idrettsfag

Endringa knytt til vg1 idrettsfag er det som klart har skapt mest uro og støy i samband med inntaket til skuleåret 2021/22. Mange søkerar, foreldre og trenrarar har vendt seg til fylkesdirektøren for å forklare kvifor det var viktig å kunne konkurrere på like vilkår til skule med vekt på det rette idrettstilbodet for søkeren. Ofte var ønske om spesiell skule også knytt opp til samarbeid skulen hadde med idrettslag.

Fylkesdirektøren ser at ordninga ikkje vert oppfatta som rimeleg for mange søkerarar, då rett til å søke ein skule som ikkje legg vekt på deira idrett, ikkje er eit reelt alternativ. Når satsingane ved skulane i fylket er ulike, er det klar oppfatning av at det bør vere høve til å konkurrere på like vilkår på tvers av nærskuleområda.

Som ein konsekvens av at § 3-11 i forskrift til opplæringslova berre opnar for å gje tilleggsspoeng for ferdigheiter til vg1 idrettsfag og vg1 musikk, dans og drama vart toppidrettstilbodet ved Tertnes vgs lagt om. Tilboden her var organisert gjennom studiespesialisering, og det var såleis ikkje opning for å gje tilleggsspoeng til dette utdanningsprogrammet. Søkerane sökte ordinært vg1 studiespesialisering og haka av for at dei ønska toppidrett. Olympiatoppen Vest fekk liste over søkerane og vurderte kven som var idrettsfagleg kvalifiserte for tilboden. Dei kvalifiserte fekk melding om at dersom dei konkurrerte seg inn i det ordinære inntaket, fekk dei ta del i

toppidrettstilbodet. Kvalifiserte søkerar frå andre nærskuleområde til toppidrettstilbodet ved Tertnes vgs fekk nærskulepoeng.

Også for tilboden ved Voss gymnas gjaldt at søkerane konkurrerte ordinært til vg1 idrettsfag, men dei kunne også få tilleggsspoeng for ferdigheter.

Søkerar til vg1 idrettsfag som anten ikkje vart vurdert som kvalifiserte for toppidrettstilbod eller av ulike årsaker ønska å søke seg til ein spesiell skule fekk ikkje nærskulepoeng til tilbod i andre nærskuleområde.

Rett til oppflytting frå vg1 til vg2 i studieførebuande utdanningsprogram

§ 5 i lokal forskrift om inntak og formidling i Vestland fylkeskommune gjeld oppflytting tilvg2 og vg3 studieførebuande utdanningsprogram:

- (1) Søkjar til Vg2 studieførebuande utdanningsprogram har rett til å halde fram på same skule der Vg1 er fullført dersom ho/han har bestått i alle dei faga som er fastsette i læreplanverket på Vg1 og har søkt som fulltidselev. Føresetnaden er at det vert søkt om inntak påfølgjande år.
- (2) Søkjar til Vg3 studieførebuande utdanningsprogram har rett til å halde fram på same skule der Vg2 er fullført dersom ho/han har bestått i alle dei faga som er fastsette i læreplanverket på Vg2 og har søkt som fulltidselev. Føresetnaden er at det vert søkt om inntak påfølgjande år.

Fylkesdirektøren har sett på konsekvensane retten til oppflytting ved same skule har hatt på utnytting av kapasiteten i utdanningsprogramma. Grunnlaget er tal per 15.9. elevtal ved skulane etter at søkerane har «landa» etter inntaket, og før det er mange som har sluttat.

Tala viser at det i studieførebuande utdanningsprogram utanom studiespesialisering ikkje er tilstrekkeleg ledig kapasitet på vg2 til å gje nokon gevinst i form av innsparing i klassetal.

På vg2 studiespesialisering er det berre i nærskuleområde 3, stor-Bergen det er mange nok skular i nærskuleområdet til å kunne gje kapasitetsutnytting dersom ein ikkje hadde rett til oppflytting ved same skule.

Per 15.9.2021 var det teke inn 1524 elevar i ordinære vg2 studiespesialisering, programområda realfag og språk, samfunn og økonomi. Det var 76 ledige plassar. Justert for ledige plassar ved skulane Osterøy, Os og Fusa, skular som ikkje ligg heilt sentralt i nærskuleområde, er det 63 ledige plassar. I tillegg er det nødvendig å justere for elevar som tek vg2 som utvekslingselev i eit anna land, totalt meldt inn 9 elevar ved skulane i nærskuleområdet. Reelt er det då i år 54 ledige plassar, noko som kunne redusere behovet for ein klasse.

I saksutgreiinga til lokal forskrift om inntak og formidling (FT- sak107/2020) var fylkesdirektøren si vurdering at rett til oppflytting mellom vg2 og vg3 er ei god løysing, fordi på vg2 vel elevane programfag og framandspråk, som dei må halde fram med på vg3. Gjennom å ha rett til oppflytting frå vg2 til vg3, sikrar fylkeskommunen at elevane får riktig fagkombinasjon og godkjent vitnemål.

Særleg evaluering av inntaksregionen stor-Bergen

Jf. vedtakspunkt 4 i PS 107/2020 bad fylkestinget fylkesdirektøren om særskilt å evaluere konsekvensane for stor-Bergen.

Yrkesopplæringsnemnda og hovudutval for opplæring og kompetanse fekk informasjon om resultata av inntaket i møta 6.9.2021 og 8.9.2021.

Når fylkesdirektøren skal vurdere særskilte konsekvensar for stor-Bergen, takast det utgangspunkt i søkerane som har blitt vidaresøkt. At ein søker blir vidaresøkt betyr at ein blir vurdert for inntak til skular med ledig plass innan valt utdanningsprogram på vg1, men på ein skule søkeren ikkje har ført opp. På vg2 yrkesfag kan ein søker bli vidaresøkt til eit anna programområde enn ønska, men innafor utdanningsprogrammet han eller ho gjekk på vg1 og som kvalifiserer til det aktuelle vg2-tilboden.

Vidaresøkinga til skuleåret 2021/22 samanlikna med 2020/21 viser ein nedgang total nedgang på 25 søkerar, men den største forskjellen er nedgangen i søkerar som måtte vidaresøkast til skular i andre nærskuleområde:

Vg1	20/21	21/22
Totalt vidaresøkt	92	67
Til skule utanfor stor-Bergen	45	6

Tabell 4: Vidaresøking i stor-Bergen

Reduksjonen i tal søkerar som måtte få tilbod om skuleplass utanfor eige nærskuleområde skuldast utvidinga av kapasiteten i stor- Bergen med åtte klassar på vg1.

Vidaresøkt internt i nærskuleområdet		Stor-Bergen
Studieførrebuande	Idrettsfag	
	Kunst, design og arkitektur	5
	Medium og kommunikasjon	4
	Musikk, dans og drama	3
	Studiespesialisering	6
	SUM	18
Yrkesfag		
	Bygg- og anleggsteknikk	10
	Elektro og data teknologi	13
	Frisør, blomar, interiør og eksponeringsdes	3
	Helse- og oppvekstfag	7
	Handverk, design og produktutvikling	
	Informasjonsteknologi og medieproduksjon	6
	Naturbruk	5
	Restaurant- og matfag	
	Sal, service og reiseliv	3
	Teknologi- og industri fag	14
	SUM	61

Tabell 5: Søkerar frå nærskuleområde 3 stor-Bergen, vidaresøkt i nærskuleområde 3 stor-Bergen

Fylkesdirektøren har sett på karakterpoenga til dei 79 elevane som vart vidaresøkt, mediankarakteren (like mange søkerar over som under medianen) er 27,2 poeng, gjennomsnittskarakteren er 25,4 poeng. Lågaste karakterpoeng er 0 og høgaste er 41,0.

Per 10.september var status for desse søkerane at:

- 23 takka ja
- 36 takka nei
- 20 vart uaktuelle til vidaresøkingsønske, fordi dei har konkurrert seg inn på noko dei sjølv har søkt

Fylkesdirektøren har sett nærmere på dei 36 som takka nei, og status for desse var per 10.9:

- 24 er ikkje i skule per no, og er overførte til oppfølgingstenesta. Fem av desse har også takka nei til tilbod om skuleplass dei har søkt på.
- 8 har i tida etter 3. inntak fått skuleplass dei har søkt på.
- 4 har fått tilbod om ledig plass ved ein skule dei har kontaktat, tilbod dei ikkje hadde søkt.

12 av 36 har teke i mot anna skuleplass enn den dei vart vidaresøkt til, og i tillegg er det fem som fekk tilbod dei har søkt, men likevel takka nei. Av desse takka tre nei til første ønske, ein til andre ønske (som var same utdanningsprogram som 1. ønske) og ein til tredje ønske. At fem av dei 24 som takka nei også valde å ikkje ta i mot skuleplassen dei hadde øvst på søknaden, viser at det ikkje berre er å innfri førstevalet for at alle skal gå i skule.

Det er fleire søkerar med mellom 25-30 poeng som berre hadde søkt elektro og data teknologi, teknologi og industri fag og eit studieførrebuande utdanningsprogram ved skular i Bergen. Desse tilboda har over tid hatt høge inntakskrav. Dette viser at fleire ungdomar søker til tilbod som dei realistisk sett ikkje har føresetnader til å kome inn på utan at opplærerstilboda hadde vore overdimensjonert. Difor er det også ei viktig oppgåve å styrke søkerane sin valkompetanse i deira prosess med å finne eit opplæringsløp som treff ambisjonar og ønske.

Dette handlar også om Vestland fylkeskommune si rolle gjennom den regionale kompetansepolitikken å kunne dimensjonere riktig i høve tilgang på lærepllassar og behov i arbeidslivet. Desse 36 er unge menneske med ulike grunngjevingar for kvifor dei takka nei til det vidaresøkte tilbodet (og søkte ønske), men fylkesdirektøren har sett at avstand/reisetid truleg ikkje kan vere grunngjevinga for alle.

Tilpassing av nærskulematrisa til krav om maksimum seks nærskuleområde

I juni 2021 vedtok regjeringa nasjonale reglar som medfører at:

«fylkeskommunene enten må ha fritt skolevalg i hele fylket, eller fritt skolevalg innenfor fastsatte inntaksområder. Fylkeskommunene kan fastsette maksimalt 6 inntaksområder. Reglene skal gjelde for elever som søker om inntak fra våren 2022.»

Som eitt av fylka med nærskulemodell med meir enn seks område, må Vestland fylkeskommune endre matrisa som gjev søkerane til vg1nærskulepoeng ved søking i sitt nærskuleområde.

I arbeidet med denne saka har fylkesdirektøren vurdert at det ikkje er ei god tilnærming å løyse opp alle dei vedtekne nærskuleområda, og starte arbeidet på nytt. Geografien og avstandane i fylket påverkast ikkje av det nasjonale vedtaket. Det er geografien og kommunikasjonsvegane i fylket som har resultert i matrisa, med alle tilleggspunkta, som var gjeldande ved inntaket til inneverande skuleår .

Med nytt stortingsfleirtal er det mogeleg at lovverket kan verte endra. Fylkesdirektøren si vurdering er difor at fylkeskommunen bør prøve å tilpasse gjeldande krav om reduksjon frå åtte til seks område slik at det vert færrast mogelege nye grenseområde.

Fylkesdirektøren tilrår difor at kravet om inntil seks område løyst ved å slå saman fire av eksisterande nærskuleområde til to område.

Fylkesdirektøren si vurdering er at det ikkje bør gjerast endringar i nærskuleområde3, stor- Bergen, verken ved ta dele opp eller ta fleire kommunar inn. Ei oppdeling vil gjere det enno vanskelegare å gje tilbod til i yrkesfag til alle søkerane. Ei utviding av nærskuleområdet vil sette ytterlegare press på kapasiteten.

Økonomi: Tilrådinga kan ha ein liten innsparing

Klima: Ingen konsekvensar

Folkehelse: Ingen konsekvensar

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Ingen konsekvensar

Konklusjon og framlegg til justeringar av nærskulemodellen

Tilbakemeldingar frå elevar, skuleleiarar og rådgjevarar viser at informasjonsformidling om nærskulemodellen ikkje har vore god nok. I overgangen frå fritt skuleval i dei tidlegare fylkeskommunane, har nok ikkje alle ledd i informasjonskjeda fått med seg alle detaljane. Det var mykje ny kunnskap som skulle ut til mange grunnskular, føresette og søkerar. Fleire av avklaringane kom seint, noko som utfordra kommunikasjonen om modellen.

- **Justere namn på modell**

For å tydeleggjere modellen og styrke kommunikasjonen, tilrår fylkesdirektøren at «nærskuleområde» vert endra til «inntaksområde» og den skjematiske fordelinga mellom skulane og inntaksområda vert kalla «inntaksmatrise». Vestland fylkeskommune sin nærskulemodell på vg1 vil ha seks inntaksområde med tilhøyrande inntaksmatrise.

- **Tilpassa utdanningsprogram til nærskulemodell - naturbruk og idrettsfag**

Fylkesdirektøren tilrår at utdanningsprogrammet naturbruk blir del av nærskulemodellen, og at søkerar med vg1 naturbruk ved ein skule i sitt inntaksområde får nærskulepoeng til den skulen. Søkerar til vg1 naturbruk frå inntaksområde som ikkje har dette utdanningsprogrammet, får nærskulepoeng ved søking til alle skulane i fylket.

På bakgrunn av erfaringane med søking og inntak til skuleåret 2021/22 vil fylkesdirektøren tilrå at utdanningsprogrammet idrettsfag takast ut av nærskulemodellen. Tilboden vert då ikkje bunde opp til søkeren sitt inntaksområde, og ungdommane kan søke fritt til den skulen med idrettsfag som har den fordjupinga eller profilen dei ønsker.

Ved søking til skulane med tilbod for potensielle toppidrettsutøvarar skal framleis Olympiatoppen Vest gjere den idrettsfaglege vurderinga. Dersom søkeren er på tilfredsstillande idrettsfagleg nivå, får han/ho delta i det spissa idrettstilboden ved skulen dersom han/ho konkurrerer seg inn.

- **Rett til oppflytting frå vg1 til vg2 i studieførebuande utdanningsprogram**

Når det gjeld rett til oppflytting frå vg1 til vg2 ved same skule i eit studieførebuande utdanningsprogram, tilrår fylkesdirektøren at retten ikkje vert vidareført, og at søkerane med det konkurrerer på karakterpoeng. Etter gjeldande forskrift har alle elevar på vg1 i eit studieførebuande utdanningsprogram rett til plass på vg2 ved same utdanningsprogram ved same skule, gitt at alle fag som er fastsett i læreplanverket på vg1 er bestått. Fylkesdirektøren ser at det er gode at søkerane veit at dei får halde fram på same skule, men ressursutnyttinga ved denne ordninga er svak. Saksutgreiinga viser at det reelt sett er 54 ledige plassar på studiespesialiserande i stor-Bergen, og at det er mogeleg å redusere ein klasse der ressursane kan nyttast for andre tilbod.

- **Tilpassing frå åtte til seks nærskuleområde etter nasjonalt vedtak**

Jamfør regjeringa sit vedtak om maksimalt seks inntaksområde, vurderer fylkesdirektøren at eksisterande nærskulematrise tilpassast gjeldande regelverk utan at kartet teiknast på nytt. Fylkesdirektøren legg fram følgjande tilråding:

- Nærskuleområde 2, Hardanger og Voss og nærskuleområde 5 indre Sogn vert eit felles nærskuleområde.
- Nærskuleområde 4 Nordhordland og nærskuleområde 6 HAFS vert eit felles nærskuleområde.

Erfaringsmessig søker ungdomane i stor grad til den nærmeste skulen eller ein annan skule i geografisk nærleik. Når desse områda er tilrådd slått saman, er fylkesdirektøren særleg merksam på at det vil gje store avstandar internt i dei nye samanslattede områda. Fylkesdirektøren vil difor vere oppteken av dette i arbeidet med å gje alle søkerane eit skuletilbod.